

Безпека життєдіяльності та цивільний захист

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>02 культура і мистецтво</i>
Спеціальність	<i>023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація</i>
Освітня програма	<i>Образотворче мистецтво</i> <i>Наказ ректора КПІ ім. Ігоря Сікорського від 15.05.2022 р. №НОН/75/2022</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>денна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>4 курс, 8 семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>ECTS 2 кр / 60 годин</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік/модульна контрольна робота</i>
Розклад занять	http://rozklad.kpi.ua
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: <i>кандидат технічних наук, доцент кафедри охорони праці, промислової та цивільної безпеки, Мітюк Людмила Олексіївна, luda2010703@gmail.com</i> Практичні заняття: <i>Мітюк Людмила Олексіївна</i>
Розміщення курсу	Посилання на дистанційні курси в Moodle : https://do.ipo.kpi.ua/course/view.php?id=546 , https://do.ipo.kpi.ua/course/view.php?id=471 http://opcb.kpi.ua/?p=1474

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Навчальна дисципліна належить до циклу загальної підготовки.

Навіщо вона потрібна бакалавру? Засвоївши матеріал навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть у своїй професійній діяльності використовувати положення законодавчих актів і нормативноправових документів з охорони праці та цивільного захисту; оцінювати санітарно-гігієнічні умови та рівень безпеки; ідентифікувати шкідливі і небезпечні фактори в побутовому і соціальному середовищі; володіти основними методами збереження життя і здоров'я, у тому числі в умовах надзвичайних ситуацій (НС). Студенти після засвоєння матеріалу дисципліни будуть мати знання законодавчих, нормативно-правових, нормативно-технічних та санітарногігієнічних основ з безпеки життєдіяльності, охорони праці та цивільного захисту; сучасних проблем і головних завдань безпеки; основних аспектів правильної організації та виконання трудових обов'язків на комп'ютеризованих робочих місцях згідно чинних стандартів; базових положень пожежної безпеки; порядку дій в умовах НС та військового стану; способів захисту від впливу небезпечних факторів викликаних НС. Також здобувачі матимуть змогу

оцінювати уражаючі фактори під час НС та їх вплив на здоров'я людини; обирати і використовувати засоби колективного та особистого захисту; надавати допомогу та консультації з практичних питань безпеки та захисту у НС; надавати першу долікарську допомогу; діяти при проведенні евакуаційних заходів, зокрема, під час загрози і ведення бойових дій різного характеру. Студенти будуть здатні вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні фахові проблеми з дотриманням сучасних вимог безпеки праці, що дозволить їм зберегти здоров'я і працездатність, а також вони будуть мати більш високу конкурентоспроможність на ринку праці, адже вмітимуть використовувати показники високого рівня безпеки праці, надання послуг та продукції у стратегії підприємства. Також здобувачі матимуть змогу оцінювати вражаючі фактори під час НС та їх вплив на здоров'я людини; обирати і використовувати засоби колективного та особистого захисту; надавати допомогу та консультації з практичних питань безпеки та захисту у НС; надавати першу долікарську допомогу; діяти при проведенні евакуаційних заходів.

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти відповідних компетенцій для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з обов'язковим дотриманням вимог безпеки і стандартів з охорони праці, використанням останніх досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду безпеки, збереження життя, здоров'я та працездатності; формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку у повсякденних умовах та під час надзвичайних ситуацій і воєнного стану, з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності на первинній посаді.

Таким чином, метою навчальної дисципліни є формування у студентів здатностей:

- реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;
- діяти соціально відповідально та свідомо.

Предметом навчальної дисципліни є законодавчі, нормативно-правові, соціально-економічні, інженерно-технічні та санітарно-гігієнічні основи безпеки життєдіяльності, охорони праці та цивільного захисту. Особлива увага приділяється санітарно-гігієнічним вимогам до роботи з комп'ютерною технікою та питанням прав, обов'язків і поведінки населення в умовах особливого та воєнного стану.

Після вивчення дисципліни студент має володіти такими компетентностями:

Загальні компетентності:	
ЗК 2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки й технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК 6	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Програмні результати навчання	
ПРН 18	Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Для успішного засвоєння дисципліни потрібні знання української мови, базовий рівень володіння англійською мовою не нижче А2. Відповідно до структурно-логічної схеми освітнього процесу, знання та навички,

3. Зміст навчальної дисципліни

Таблиця 1.

Тиждень навчання	Тема, що вивчається
	Розділ 1. Безпека життєдіяльності, як базова концепція сталого розвитку
1	Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек (Тема 1.1)
2	Ризик як кількісна оцінка небезпек (Тема 1.2)
3	Природні, техногенні та соціально-політичні небезпеки, їх види, особливості та характеристики (Тема 1.3) Загальні принципи надання першої долікарської допомоги (Тема 1.4)
	Розділ 2. Охорона праці, як запорука збереження здоров'я та працездатності
4	Законодавчі, нормативно-правові та соціально-економічні основи охорони праці (Тема 2.1.)
5	Аналіз умов праці. Санітарно-гігієнічна атестація робочих місць і підрозділів (Тема 2.2.)
6	Основи виробничої безпеки. Пожежна безпека на об'єктах господарської діяльності. (ОГД) (Тема 2.3.)
7	Організація і управління охороною праці в організації (Тема 2.4.)
	Розділ 3. Цивільний захист населення і територій
8	Законодавчі та нормативно-правові основи цивільного захисту. Надзвичайні ситуації техногенного, соціально-політичного і військового характеру (Теми 3.1, 3.2)
9	Основні принципи та способи захисту населення та територій від надзвичайних ситуацій. Організація і забезпечення ЦЗ на ОГД. (Теми 3.3, 3.4)
10	Підсумкова атестація (залік)

4. Навчальні матеріали та ресурси

Основна література:

1. Безпека життєдіяльності та цивільний захист : підручник / О. Г. Левченко, О. В. Землянська, Н. А. Праховнік, В. В. Зацарний. – Київ : Каравела, 2019. – 268 с.
2. Безпека життєдіяльності та цивільний захист : додатки до підручника / О. Г. Левченко, О. В. Землянська, Н. А. Праховнік, В. В. Зацарний. – Київ : Каравела, 2019. – 312 с.
3. Охорона праці та цивільний захист: Підручн. / О. Г. Левченко, О. І. Полукаров, В. В. Зацарний, Ю. О. Полукаров, О. В. Землянська за ред. О. Г. Левченка. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, «Основа», 2019. – 472 с.
4. Безпека життєдіяльності та цивільний захист: конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальностями 051-«Економіка», 073-«Менеджмент», 075-«Маркетинг» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: О. І. Полукаров. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,20 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 148 с.

<http://ela.kpi.ua/handle/123456789/27028>

5. Зацарний В.В., Праховнік Н.А., Землянська О.В., Зацарна О.В. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник – К.: НТУУ «КПІ» ІЕЕ, 2018. – електронне видання. URL: <http://ela.kpi.ua/kandle/123456789/18263>.

6. Безпека життєдіяльності та цивільний захист: конспект лекцій [Електронний ресурс]: навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальностями 126-«Інформаційні системи і технології», 121-«Інженерія програмного забезпечення» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Ю. О. Полукаров, Н. А. Праховнік, О. В. Землянська. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,40 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 163 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/41132>.

7. Безпека життєдіяльності та цивільний захист. Практикум [Електронний ресурс] : для студентів бакалаврів спеціальностей: 121 Інженерія програмного забезпечення, 123 Комп'ютерна інженерія, 126 Інформаційні системи та технології / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: О. В. Землянська, Н. Ф. Качинська, Н. А. Праховнік, М. О. Мітюк. – Електронне видання (1 файл: 2,55 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 113 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/42305>.

8. Екологічна безпека та цивільний захист. Практикум [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за освітньою програмою «Інженерія програмного забезпечення інформаційних систем, Інженерія програмного забезпечення комп'ютерних систем» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Н. А. Праховнік, Ю. О. Полукаров, О. В. Землянська, Н. Ф. Качинська. – Електронне видання (1 файл: 4,71 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 166 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/48218>.

9. Охорона праці та цивільний захист. Практикум [Електронний ресурс] : навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра спеціальностей 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології», 152 «Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка» приладобудівного факультету / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. Н. Ф. Качинська. – Електронні текстові дані (1 файл: 3,12 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 281 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/45080>.

Допоміжні ресурси:

10. Конституція України. Основний закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (поточна редакція – 30.09.2016) – zakon4.rada.gov.ua.

11. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI (поточна редакція – 05.10.2016) – zakon2.rada.gov.ua.

12. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII (поточна редакція – 05.10.2016) – zakon5.rada.gov.ua.

13. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X (поточна редакція – 27.07.2016) – zakon3.rada.gov.ua.

14. Про основи національної безпеки України: Закон України від 19.06.2003 № 964-IV (поточна редакція – 07.08.2015) – zakon5.rada.gov.ua.

15. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19.11.1992 р. № 2801-XII (поточна редакція – 01.01.2016) – zakon5.rada.gov.ua.

16. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України від 24.02.1994 № 4004-XII (поточна редакція – 28.12.2015) – zakon5.rada.gov.ua.

17. Про затвердження Загальнодержавної соціальної програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на 2014-2018 роки: Закон України від 04.04.2013 (поточна редакція – 01.01.2015) – zakon2.rada.gov.ua.

18. Конвенція про основи, що сприяють безпеці й гігієні праці № 187: Міжнародний документ від 15.06.2006 № 187 – zakon5.rada.gov.ua.

19. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 № 2694-XII (поточна редакція – 05.04.2015) –

zakon5.rada.gov.ua.

20. Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції: Закон України від 02.12.2010 № 2735-VI (поточна редакція – 10.02.2016) – zakon2.rada.gov.ua.

21. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23.09.1999 № 1105-XIV (поточна редакція – 01.01.2017) – zakon0.rada.gov.ua.

22. ДСТУ 2272-2006 Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять.

23. ДБН В.2.5-28-2006 Природне і штучне освітлення

24. ДСТУ OHSAS 18001:2010 Системи управління гігієною та безпекою праці. Вимоги.

25. Реєстр нормативно-правових актів з охорони праці (НПАОП).

26. Порядок класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями: Постанова Кабінету Міністрів України від 24.03.2004 № 368 (поточна редакція – 29.05.2013) – zakon3.rada.gov.ua.

27. Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях: Постанова Кабінету Міністрів України від 26.06.2013 № 444 – zakon3.rada.gov.ua.

28. Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту: Постанова Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 № 11 – zakon5.rada.gov.ua.

29. Про заходи безпеки на можливі ризики виникнення надзвичайних ситуацій, терористичних актів, диверсій, мінування: Лист Міністерства освіти і науки України та Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 05.02.2015 р. № 1/9-55/02-1645/12 – document.ua.

30. Методичні вказівки до виконання лабораторної роботи на тему "Дослідження природного освітлення" з дисципліни "Охорона праці та цивільний захист" для студентів усіх інженерних спеціальностей університету денної форми навчання/ Уклад.: Качинська Н.Ф., Козлов С.С., Мітюк Л.О. К.: 2017. – 11 с.

31. Методичні матеріали та завдання до практичного заняття з дисциплін "Охорона праці та цивільний захист", "Безпека життєдіяльності та цивільний захист". Тема: «Пожежна безпека», для всіх спеціальностей КПІ ім. Ігоря Сікорського / Уклад.: Демчук Г.В., Праховнік Н.А., Качинська Н.Ф. – К.: 2017. – 21 с.

32. Рекомендації для населення під час воєнного стану. Інструкції та алгоритм дій <https://phc.org.ua/news/rekomendacii-dlya-naselennya-pid-chas-voennogo-stanu>

33. У разі надзвичайного стану або війни: рекомендації для населення під час воєнного стану <https://mon.gov.ua/ua/news/oprilyudneno-rekomendacii-shodo-dii-u-razi-nadzvichainoi-situacii>

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2.

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		Лекції	Практичні (семінарські)	СРС
1	2	3	4	6
Розділ 1 Безпека життєдіяльності, як базова концепція сталого розвитку				
Тема 1.1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек.	6	2	2	2
Тема 1.2. Ризик як кількісна оцінка небезпек	5	2	2	1
Тема 1.3. Природні, техногенні та соціально-політичні небезпеки, їх види, особливості та характеристики	3	2		1
Тема 1.4. Загальні принципи	4		2	2

надання першої долікарської допомоги				
Разом за розділом 1	18	6	6	6
Розділ 2 Охорона праці, як запорука збереження здоров'я та працездатності				
Тема 2.1. Законодавчі, нормативно-правові та соціально-економічні основи охорони праці	5	2	2	1
Тема 2.2. Аналіз умов праці. Параметри виробничого середовища приміщень з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин (ВДТ ЕОМ) та персональними електронно-обчислювальними машинами (ПЕОМ).	7	2	2	3
Тема 2.3. Основи виробничої безпеки. Пожежна безпека на об'єктах господарської діяльності.	5	2	2	1
Тема 2.4. Організація і управління охороною праці в організації	5	2	1	2
Разом за розділом 2	22	8	7	7
Розділ 3. Цивільний захист населення і територій				
Тема 3.1. Законодавчі та нормативно-правові основи цивільного захисту	2	1		1
Тема 3.2. Надзвичайні ситуації техногенного, соціально-політичного і воєнного характеру	4	1	2	1
Тема 3.3. Локалізація та ліквідація НС. Основні принципи та способи захисту населення та територій від надзвичайних ситуацій	4,5	1	2	1,5
Тема 3.4. Організація і забезпечення ЦЗ на ОГД	3,5	1	1	1,5
Разом за розділом 3	14	4	5	5
<i>МКР</i>	2			2
<i>Залік</i>	4			4
Всього годин	60	18	18	24

4. Лекційні заняття

Таблиця 3.

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань
1	Лекція1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек (Тема 1.1.) Модель життєдіяльності людини. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності.

	Безпека людини, суспільства, національна безпека. Методологічні основи БЖД. Таксономія, ідентифікація та квантифікація небезпек. Класифікація небезпек. Види небезпек. Критерії переходу небезпечної події у надзвичайну ситуацію (НС). Роль психологічної стійкості людини у забезпеченні безпеки.
2	Лекція 2. Ризик як кількісна оцінка небезпек (Тема 1.2) Загальний аналіз ризику і проблем безпеки складних систем, що охоплюють людину, об'єкти техносфери та природне середовище. Індивідуальний та груповий ризик. Концепція прийнятності ризику. Методичні підходи до визначення ризику. Особливості оцінки і управління професійними ризиками
3	Лекція 3. Природні, техногенні та соціально-політичні небезпеки, їх види, особливості та характеристики (Тема 1.3) Класифікація небезпек. Критерії переходу небезпечної події у надзвичайну ситуацію (НС). Роль психологічної стійкості людини у забезпеченні безпеки. Види природних небезпек які можуть призвести до НС. Безпека в системі «людина-техніка-середовище». Види техногенних небезпек які можуть призвести до НС. Глобальні проблеми людства. Соціально-політичні небезпеки. Вплив сучасних інформаційних технологій на людину та безпеку суспільства. Корупція та криміналізація суспільства. Шкідливі звички, соціальні хвороби та їх профілактика. Злочинність як фактор небезпеки, її види. Запобігання та протидія домашньому насильству. Натовп: небезпеки і правила поведінки. .
4.	Лекція 4. Аналіз умов праці. Санітарно-гігієнічна атестація робочих місць і підрозділів (Тема 2.2.) Загальні підходи до оцінки умов праці та забезпечення належних, безпечних і здорових умов праці. Виробнича санітарія і безпека. Завдання і зміст гігієни праці і виробничої санітарії. Чинники, що визначають санітарно-гігієнічні умови праці. Санітарно-гігієнічні вимоги до виробничих та допоміжних приміщень, розташування виробничого та офісного обладнання, комп'ютерної техніки та організації робочих місць. Гігієнічна класифікація праці. Атестація робочих місць за умовами праці. Карта умов праці.
5	Лекція 5. Основи виробничої безпеки. Пожежна безпека на об'єктах господарської діяльності. (ОГД) (Тема 2.2.) Загальні вимоги безпеки до технологічного обладнання та процесів. Вимоги до робочих місць щодо їх безпеки. Кольори, знаки безпеки та сигнальна розмітка. Електричний струм як фактор небезпеки. Класифікація приміщень за ступенем небезпеки ураження електричним струмом. Напрями підвищення безпеки експлуатації електроустановок. Загальні поняття про основи теорії виникнення, розвитку та припинення горіння. Показники пожежо- і вибухонебезпеки речовин і матеріалів. Категорії приміщень за вибухопожежонебезпечністю. Класифікація вибухо- та пожежонебезпечних зон. Основні напрями забезпечення пожежної безпеки об'єктів господарської діяльності. Дії персоналу при виникненні пожежі
6.	Лекція 6. Законодавчі, нормативно-правові та соціально-економічні основи охорони праці (Тема 2.1.) Охорона праці як складова безпеки життєдіяльності. Структура охорони праці. Законодавство України про охорону праці. Система державного управління і

	нагляду за охороною праці. Нормативно-правові акти з охорони праці (НПАОП), стандарти та інші загальнодержавні документи з охорони праці. Конвенції та Рекомендації Міжнародної організації праці (МОП) в галузі охорони праці. Законодавча база Євросоюзу з питань охорони праці. Охорона праці - частина соціальної політики ЄС. Директиви ЄС з охорони праці. Охорона праці як невід'ємна складова соціальної відповідальності. Визначення та основні принципи соціальної відповідальності. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві.
7	Лекція 7. Організація і управління охороною праці в організації (Тема 2.4.) Структура, основні функції та завдання управління охороною праці в організації. Основні вимоги до побудови і функціонування системи управління охороною праці (СУОП) Служба охорони праці підприємства.. Міжнародний стандарт OHSAS 18001:2010. Принципи організації та види навчання з питань охорони праці. Інструктажі з питань охорони праці. Стажування (дублювання) та допуск працівників до самостійної роботи. Розслідування та облік НВ та ПЗ на підприємствах Взаємозв'язок охорони праці і фінансово-економічних показників діяльності підприємства. Фінансування охорони праці. Оцінка ефективності витрат на охорону праці. Охорона праці як інструмент управління втратами.
8	Лекція 8. Законодавчі та нормативно-правові основи цивільного захисту Надзвичайні ситуації техногенного, соціально-політичного і військового характеру (Тем 3.1, 3.2) Законодавчі та нормативно-правові основи цивільного захисту. Класифікація надзвичайних ситуацій за причинами походження. Державна служба України з надзвичайних ситуацій (ДСНС України). Види НС техногенного характеру. Причини виникнення. Вражаючі фактори, негативний вплив та наслідки. Запобігання та мінімізації наслідків НС техногенного характеру. Соціально-політичні конфлікти з використанням звичайної зброї та засобів масового ураження. Тероризм, його види та вражаючі фактори. Дії при виявленні підозрілих та вибухових пристроїв у багатолюдному місці.. Надзвичайні ситуації військового характеру.. Права та обов'язки населення при введенні військового та особливого стану. Війна. Дії цивільного населення в зоні бойових дій.
9	Лекція 9. Основні принципи та способи захисту населення та територій від надзвичайних ситуацій. Організація і забезпечення ЦЗ на ОГД. (Тем 3.3, 3.4) Оповіщення та інформування у сфері ЦЗ. Засоби індивідуального та колективного захисту. Евакуаційні заходи.. Медико-психологічна реабілітація постраждалих осіб. Локалізація та ліквідація НС. ЦЗ на об'єкті господарської діяльності (ОГД). Структура. Заходи. Функції та обов'язки керівника ОГД та порядок дій персоналу в умовах виникнення НС.

5. Практичні заняття

Метою практичних занять є поглиблення знань за окремими темами лекційного матеріалу та питань, які вивчаються самостійно; формування умінь та набуття досвіду: оцінки небезпечних та

шкідливих чинників, уражаючих факторів та їх впливу на здоров'я людини, розробки ризик-стратегій з метою зниження вірогідності реалізації ризику і мінімізації можливих негативних наслідків, надання першої долікарської допомоги, проведення евакуаційних заходів.

Таблиця 4.

№ з/п	Назва теми заняття та перелік основних питань (перелік дидактичного забезпечення, посилання на літературу)
1	Практична робота №1 «Психологічна стійкість людини у забезпеченні безпеки. Психічні властивості й процеси особистості» Мета роботи - одержати загальне уявлення про психічні процеси і властивості особистості та їхній вплив на життєдіяльність людини, а також дізнатись про методи розрахунків для отримання індивідуального психологічного портрету та отримати уяву про можливі напрямки розвитку людини, як особистості. <i>СРС: опрацювати теоретичні положення, виконати індивідуальне завдання та сформулювати висновки.</i> <i>Література: 8.1.4.</i>
2	Практична робота №2 «Поняття ризику небезпек. Кількісне оцінювання індивідуального ризику небезпек». Мета роботи – набуття основних знань з оцінки ризику небезпек, розуміння та вміння переводу кількісної оцінки ризику в його якісну характеристику, засвоєння методики й алгоритму розрахунку ризику наразитися протягом року на небезпеку для себе (задача № 1), а також для іншої людини (задача № 2), виходячи з відповідних умов. <i>СРС: опрацювати теоретичні положення, виконати завдання за варіантом і сформулювати висновки.</i> <i>Література: 8.1.10, с. 33-38; 8.1.2. с.103-107.</i>
3	Практична робота №3 «Загальні принципи надання першої долікарської допомоги постраждалим» Мета роботи – засвоїти практичні методи надання першої допомоги потерпілим, що отримали одну з найбільш поширених травм чи гостре захворювання. Робота полягає у вирішенні практичних завдань, кожне з яких описує ситуацію одержання людиною травми. Потрібно класифікувати травму (в залежності від виду діяльності постраждалого, за ступенем важкості, залежно від факторів, що впливають, за формою прояву) та розробити стратегію надання першої медичної допомоги потерпілому в даній ситуації. <i>СРС: опрацювати теоретичні положення, виконати завдання за варіантом і сформулювати висновки.</i> <i>Література: 8.1.2, с. 54-65; 8.1.2, с. 117-163.</i>
4	Практична робота №4 «Мікроклімат робочої зони та оздоровлення повітряного середовища» Мета роботи – ознайомитись з основними параметрами повітря робочої зони у робочих приміщеннях, набутти практичних навичок у проведення їх оцінки з точки зору охорони праці, ознайомлення з нормативними документами та основними заходами, спрямованими на оздоровлення повітряного середовища. <i>СРС: опрацювати теоретичні положення, виконати завдання за варіантом і сформулювати висновки.</i> <i>Література: 8.1.1, с. 93–95.</i>
5	Практична робота №5 «Ознайомлення з природою, існуючими видами та системами освітлення. Нормування та оцінка виробничого освітлення» Мета роботи – ознайомитися з принципами оцінки і методами забезпечення освітлення робочих місць <i>СРС: опрацювати теоретичні положення, виконати завдання за варіантом і сформулювати висновки.</i>

	<i>Література: 8.1.1, с. 91-93; 8.1.2, с. 197–204</i>
6	Практична робота №6 «Пожежна безпека об'єкту господарювання» Мета роботи - отримання необхідних практичних навичок щодо вміння вибору виду і типу вогнегасників та визначення їх кількості та ємності для забезпечення необхідного рівня пожежної безпеки виробничих об'єктів. <i>СРС: опрацювати теоретичні положення, виконати завдання за варіантом і сформулювати висновки.</i> <i>Література: 8.1.1, с. 113-122; 9.1.2, с. 234-259</i>
7	Практична робота №7 «Натовп: небезпеки, правила поведінки та шляхи евакуації» Мета роботи – засвоєння правил поведінки в натовпі, ознайомлення з побудовою плану евакуації та вміння ним користуватись, набуття навичок розрахунку шляхів евакуації при виникненні пожежі в багатоповерховій громадській будівлі. <i>Література: 9.1.1, с. , 9.2.25, с. 23-49</i> <i>СРС: опрацювати теоретичні положення, виконати завдання за варіантом і сформулювати висновки.</i>
8	Практична робота №8 «Оцінка, мінімізація та ліквідація наслідків НС, яка спричинила руйнування будівель та виникнення пожеж» Мета роботи - ознайомлення з принципами забезпечення особистої та колективної безпеки, оповіщення, першочергових та другочергових дій, організації рятувальних і невідкладних робіт евакуації персоналу з приміщень і будівель в умовах НС <i>Література: 9.1.12, с. 165-180, 9.1.14, 9.1.10, с. 6-19</i> <i>СРС: опрацювати теоретичні положення, виконати завдання за варіантом і сформулювати висновки з висвітленням основних заходів з ЦЗ.</i>
9	ЗАЛІК

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота передбачає поглиблення знань за окремими темами лекційного матеріалу і підготовку до практичних робіт та заліку.

<u>№</u> <u>з/п</u>	Назва теми заняття Завдання
1	Безпека життєдіяльності, як базова концепція сталого розвитку (6 год) - Відпрацювання теми лекційного заняття за конспектом лекції та рекомендованої літератури. Опанування категорійно-понятійного апарату з безпеки життєдіяльності, таксономії небезпек. (2 години). - Відпрацювання теми лекційного заняття за конспектом лекції та рекомендованої літератури. Аналіз ризик орієнтованого підходу майбутньої професії. (2 години). - Підготовка до практичного заняття (2 години). Робота студента полягає у пошуку інформації в мережі Інтернет, використанні баз даних інформаційно-пошукових та довідникових систем. <i>Література: 1, 4, 8, 11, 15.</i>
2	Охорона праці, як запорука збереження здоров'я та працездатності (7 год) – Відпрацювання теми лекційного заняття за конспектом лекції та рекомендованої літератури (1 година). – Підготовка до практичних занять (3 години). Робота студента полягає у пошуку інформації в мережі Інтернет, використанні баз даних інформаційно-пошукових та довідникових систем. <i>Література: 4, 25, 26.</i>
3	Цивільний захист населення і територій (4 год) – Відпрацювання теми лекційного заняття за конспектом лекції та рекомендованої літератури (1 година).

	– Підготовка до практичного заняття (3 година). Робота студента полягає у пошуку інформації в мережі Інтернет, використанні баз даних інформаційно-пошукових та довідникових систем. Література: 1, 4, 17, 19.
4	Модульна контрольна робота (2 год) - Підготовка та надання відповідей на тестові запитання. Література: 1-5, 13, 16, 18.
5	Підготовка до заліку (6 год)

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Політика та контроль

1. Результати навчання, контрольні заходи та дедлайни оголошуються на першому занятті.
2. Відвідування лекцій і практичних не є обов'язковим, однак студент має складати завдання відповідно до графіка занять. Відвідування лекцій, практичних занять, а також відсутність на них не оцінюється. Штрафні бали за відсутність на заняттях не виставляються. Однак, студентам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються практичні навички, а також відбувається обмін досвідом, аналіз помилок. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички.
3. Чітко визначені дедлайни.
4. Виділення достатнього обсягу часу на виконання завдань
5. Надання індивідуального фідбеку студентам (рекомендації, поради, зауваження).
6. Підготовка до практичних занять у зручний для студентів час.
7. Використання кращого українського й зарубіжного досвіду під час лекційних і практичних занять.
8. Можливість обирати завдання відповідно до кола власних інтересів
9. Стеження за власним прогресом та порівняння власних результатів протягом семестру (зіставлення якості робіт, виконаних на початку та наприкінці семестру) та участь в оцінюванні робіт одногрупників.
10. Надання можливості студентам виокремлювати для себе пріоритети щодо вивчення матеріалу (наприклад, відвідування занять з конкретної теми для вивчення того матеріалу, який становить для студента найбільший інтерес).
11. У разі використання контенту, захищеного авторським правом, результатів аналітичних досліджень та/або іншої інформації, студенти мають обов'язково вказувати джерело. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>
12. Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.
13. За умови відсутності україномовного інтерфейсу, під час роботи з деякими вебресурсами та інструментами використовується англійська мова. Деякий навчальний матеріал пропонується вивчати в оригіналі англійською мовою. Особливо це стосується наукових статей у міжнародних рецензованих журналах.

14. У разі необхідності, викладач та/або студенти можуть запропонувати відвідувати заходи, які відповідають тематиці відповідних занять. У цьому випадку, візити на подібні заходи погоджуються з адміністрацією інституту.
15. Викладач за бажанням студентів може рекомендувати проходження онлайн-курсів.
16. Навчальна дисципліна розрахована на вивчення для студентів з особливими освітніми потребами, але слід урахувати велике навантаження на зоровий апарат.

Порушення термінів виконання завдань та заохочувальні бали

Ключовими заходами при викладанні дисципліни є ті, які формують семестровий рейтинг студента. Тому студенти мають своєчасно виконувати і здавати практичні роботи і проходити тестування (експрес-опитування) після завершення кожного з розділів.

Штрафних балів з дисципліни не передбачається.

Заохочувальні бали можуть нараховуватися за виконання творчих робіт (робота у наукових гуртках з підготовкою матеріалів доповідей або статей для публікації, участь у наукових і науково-практичних конференціях і семінарах, олімпіадах з дисципліни, конкурсах робіт, рефератів та оглядів наукових праць, аналіз сучасної нормативно-правової бази з охорони праці у країні та її відповідність вимогам міжнародних стандартів тощо) - додатково нараховуються 3-10 рейтингових балів у залежності від конкретних отриманих результатів.

Сумарна кількість нарахованих студенту заохочувальних балів не може перевищувати 10 балів

Відвідування занять

Відвідування лекційних занять є вільним, бали за присутність на лекція не додаються. Втім, вагома частина рейтингу студента формується через активну участь у заходах на практичних заняттях, а саме у вирішенні задач, участі у ділових іграх, аналіз конкретних ситуацій, груповій та індивідуальній роботі. Тому пропуск практичного заняття не дає можливість отримати студенту частку балів у семестровий рейтинг.

Пропущені контрольні заходи

Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), студенту надається можливість додатково скласти контрольне завдання протягом найближчого тижня. В разі порушення термінів і невиконання завдань з неповажних причин, студент, який не набрав 45 балів під час семестру, не допускається до складання заліку в основну сесію.

Календарний рубіжний контроль

Проміжна атестація студентів (далі – атестація) є календарним рубіжним контролем. Метою проведення атестації є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами.

Критерій		Перша атестація	Друга атестація
Умови отримання атестації	Поточний рейтинг	≥ 50% максимально можливої кількості балів	(8-й семестр має лише 9 тижнів)

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і викладачів визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: практичні роботи, експрес-опитування, опитування за темою заняття, тести.

Календарний контроль: проводиться 1 раз на семестр (усього 9 тижнів) як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу.

Семестровий контроль: залік

Умови допуску до семестрового контролю: семестровий рейтинг більше 45 балів.

Рейтингова система оцінювання

Семестровий залік з кредитного модулю (KM) проводиться після закінчення його вивчення, до початку екзаменаційної сесії. Залік приймається (виставляється) науково-педагогічним працівником, який читав лекції, на останньому за розкладом практичному занятті в навчальній групі.

Залік, виставляється за результатами роботи студента у семестрі, якщо він отримав не менше 60 балів за PCO. Якщо студент не отримав необхідної кількості балів протягом семестру, залік виставляється за результатами підсумкової співбесіди, а при дистанційному навчанні - додаткового залікового тестування (у разі виконання умов щодо допуску до заліку – не менш 45 балів за семестр). Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за залікову співбесіду (тест) не може перевищувати 30 балів. Студенти, які не набрали за семестр 40 балів до залікової співбесіди (тестування) під час основної сесії не допускаються.

Під час календарної атестації студентів з KM студент отримує «атестовано», якщо за виконання планових практичних робіт студент має поточний рейтинг не менше 50% від максимально можливої кількості балів, в іншому випадку - «не атестовано».

1. Рейтингова оцінка (RD) студента з кредитного модуля складається з балів, які він отримує за:

1) виконання практичних робіт R_n ;

2) тестове опитування для визначення результатів засвоєння теоретичної складової курсу (як правило, при дистанційному режимі навчання) або за відповіді на 2-а експрес-опитування під час лекцій (або практичних) R_o – кожне опитування є складовою МКР, а оцінка за неї є сумою усіх оцінок за проведені опитування;

3) PCO передбачає можливість отримання заохочувальних (R_z) балів.

$$RD = R_n + R_o + R_z$$

Максимальне значення $RD=100$

1.1. Виконання практичних робіт R_n має ваговий бал

Ваговий бал –

$$R_{\pi} = r_1 + \sum_{i=2}^{i=8} r_i + r_9$$

де :

r_1 – кількість балів за виконання завдання першого практичного заняття, $\max(r_1)=4$;

r_i – кількість балів за кожне практичне заняття, окрім першого та останнього заняття, $\max(r_i)=8$;

i – номер практичного заняття;

r_9 – ознайомча практична робота $r_9=0$.

Бали за одне практичне заняття r_i визначаються за результатами особистого виконання завдання, або відповідного тестового завдання, або опитування та (за потреби) індивідуального захисту роботи*.

** Викладач має право самотійно визначати потребу в захисті зданої практичної роботи. Серед причин можуть бути: невчасна здача завдань; необхідність в поясненні студентом отриманих ним тих, чи інших результатів; сумніви викладача щодо самотійного виконання роботи тощо). Захист здійснюватиметься під час пар за розкладом університету в рамках спеціально відведеного часу у встановлені викладачем терміни (при захисті в режимі відео конференції - з обов'язковим включенням відеокамери під час відповіді на запитання). Якщо без поважних причин студент вчасно не відправив на перевірку й не захистив роботу, то ця робота вважатиметься виконаною не повністю з оцінкою відповідно до критеріїв оцінювання.*

Критерії оцінювання:

- виконання першого завдання:

4 бали - завдання і розрахунки виконані бездоганно, всі питання та результати опрацьовані у повній мірі, зроблені чіткі, повні, правильні висновки, робота захищена (в разі потреби);

3 бали - всі завдання в цілому опрацьовані з незначними недоліками, висновки зроблено в цілому правильно, але не повні, робота захищена (в разі потреби);

2 бали – завдання виконано не повністю; відсутні деякі обов'язкові позначки; висновки зроблено не чітко, частково; якщо презентація самої роботи унеможливилює її якісну оцінку, навіть при виконанні в цілому всього завдання;

0 балів – завдання не виконано, або виконано частково з суттєвими недоліками.

- виконання завдання (окрім першого та останнього):

8 балів – всі завдання і розрахунки виконані бездоганно, всі питання опрацьовані й розкриті у повній мірі, зроблені чіткі, правильні висновки та, в разі потреби, робота захищена ;

7 балів – всі завдання в цілому опрацьовані з незначними недоліками, у розрахунках можливі одиничні арифметичні помилки, що не вплинули на кінцевий результат, висновки чіткі й правильні, робота захищена (в разі потреби);

5-6 балів – завдання в цілому опрацьовані з наявним одним (двома) з таких недоліків: деякі розділи завдання зроблені не у повному обсязі; у розрахунках можливі помилки або неточності; висновки не чіткі, не вичерпні, робота захищена (в разі потреби);

4 бали - робота виконано не повністю, завдання не доопрацьовані, з недоліками, або принциповими помилками, що свідчить про поверхневе володіння матеріалом, необхідним для розв'язання практичних задач; висновки уривчасті, або дещо не вірні; а також за бездоганно виконане, але без поважних причин невчасно здане й не захищене.

0 балів – завдання не опрацьовані, або виконані зі значними недоліками та принциповими помилками, які суттєво вплинули на отриманий результат, висновки не зроблено або вони в цілому не вірні, що свідчить про погане володіння матеріалом, необхідним для розв'язання практичних задач; студент не захистив (в разі потреби) результати зданої роботи, що виконана з недоліками.

Максимальне значення

$$R_{\pi} = r_1 + \sum_{i=2}^{i=8} r_i + r_9 = 4 + 8 * 7 + 0 = 60$$

де: $r_1 = 4$ – максимально можлива кількість балів за індивідуальне завдання на першому практичному занятті;

$r_i = 8$ – максимально можлива кількість балів за кожне практичне заняття, окрім першого та останнього занять;

i – номер практичного заняття

$r_9 = 0$ – ознайомча практична робота.

- виконання тестового завдання:

кількість балів залежить від кількості правильних відповідей

1.2. Тестове опитування для визначення результатів засвоєння теоретичної складової курсу (МКР) проводиться після вивчення певних розділів за допомогою платформи дистанційного навчання «Сікорський» (система Moodle) з таким розподілом балів

Розділ «Безпека життєдіяльності» - макс. 10 балів;

Розділ «Охорона праці» - макс. 20 балів;

Розділ «Цивільний захист» - макс.-10 балів.

Таким чином максимальна сума балів за тестове опитування $10+20+10=40$

Загальний максимальний ваговий бал $R_o = 40$.

1.3. Використання заохочувальних балів (R_3).

Заохочувальні бали можуть нараховуватися за виконання творчих робіт з кредитного модулю (робота у наукових гуртках з підготовкою матеріалів доповідей або статей для публікації, участь у наукових і науково-практичних конференціях і семінарах, олімпіадах з дисципліни, конкурсах робіт, рефератів та оглядів наукових праць, аналіз сучасної нормативно-правової бази з охорони праці у країні та її відповідність вимогам міжнародних стандартів тощо) - додатково нараховуються 3-10 рейтингових балів у залежності від конкретних отриманих результатів.

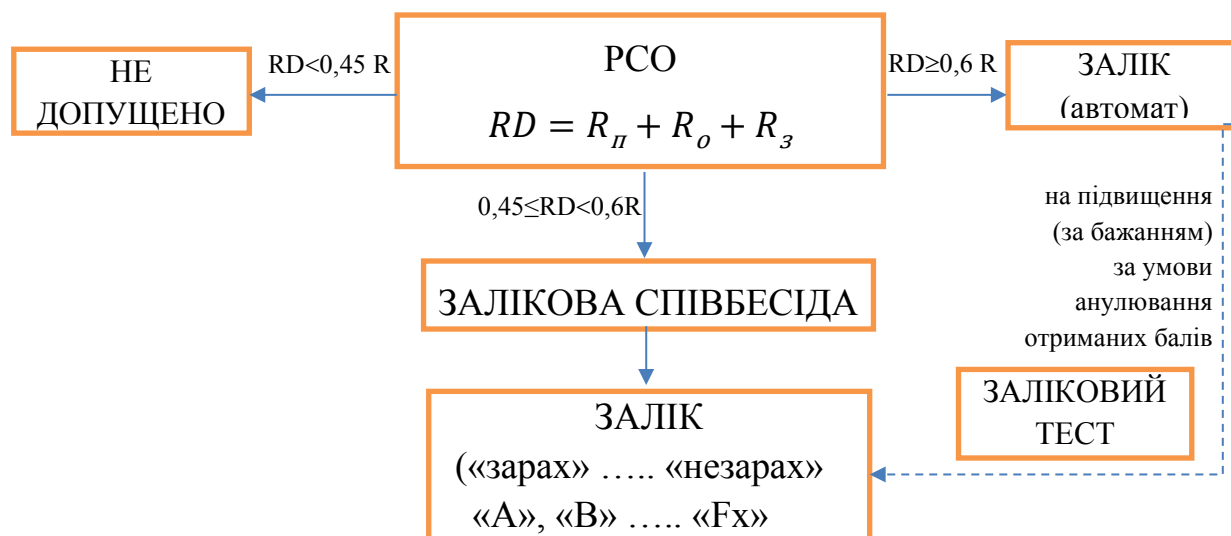
Сумарна кількість нарахованих студенту заохочувальних балів не повинна перевищувати 10 балів ($\max(R_3)=10$)

2. Фактично отримана сума рейтингових балів (RD) з урахуванням штрафних і заохочувальних балів ($RD=R_{\pi}+R_o+R_3$) переводиться в оцінку згідно з таблицею:

Бали R	Залікова оцінка
95-100	відмінно
85-94	дуже добре
75-84	добре
65-74	задовільно
60-64	достатньо

Менше 60	незадовільно
Не зараховано практичну(і) та (або) є не зараховані інші роботи, або $RD < 45$	не допущено

Далі наведена схема функціонування PCO

За результатами PCO студенти отримують ЗАЛК (автомат), якщо $RD \geq 60$.

Якщо студент отримав за PCO $45 \leq RD \leq 60$, залік виставляється за результатами виконання ним залікової співбесіди.

На співбесіді студенти отримують, як правило, три питання або завдання. Перелік питань/завдань наведено у додатку до робочої програми кредитного модуля. Кожне питання/завдання оцінюється у 10 балів. Кількість отриманих балів дорівнює числу правильних відповідей.

При дистанційній формі навчання студентам, які мають допуск до заліку (45 і більше балів), замість співбесіди надається можливість скласти заліковий тест за допомогою платформи дистанційного навчання Сікорський (Moodle) з можливістю отримати максимально 30 балів.

Студенти, що отримали залік-автомат, мають можливість (виключно за власним бажанням), відмовитись від усіх набраних балів і скласти альтернативний ЗАЛКОВИЙ ТЕСТ в дистанційному режимі за допомогою платформи дистанційного навчання Сікорський (Moodle) з максимальним результатом 95 балів.

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль

Розділ 1. Безпека життєдіяльності – запорука сталого розвитку

1. Проаналізувати взаємозв'язок окремих складових системи життєдіяльності і їх значення для комплексного вирішення проблем безпеки людини
2. Навести і охарактеризувати класифікацію небезпек і принципи їх ідентифікації
3. Ризик – як кількісна оцінка небезпек
4. Охарактеризувати методичні підходи до визначення ризиків
5. Пояснити сутність концепції прийнятного ризику і управління ризиком.
6. Надати стислу характеристику методів та інструментів управління виявленим ризиком.

7. Навести основні види та характеристики сучасних соціально-політичних небезпек
8. Види тероризму, його первинні, вторинні та каскадні вражаючі фактори.
9. Алгоритм дій при виявленні підозрілих та вибухових пристроїв у багатолюдному місці
10. Охарактеризувати вплив сучасних інформаційних технологій на здоров'я людини та безпеку суспільства
11. Корупція та криміналізація як загрози сталому розвитку суспільства
12. Шкідливі звички, соціальні хвороби та їх профілактика.
13. Поняття та різновиди натовпу. Поводження людини в натовпі.
14. Проаналізувати особливості забезпечення безпеки у побутовому та виробничому середовищі, а також у надзвичайних ситуаціях з точки зору суб'єктності управління і відповідальності
15. Правові і соціально-економічні особливості **забезпечення та гарантій безпеки особистості** у побутовому та робочому середовищі у повсякденному житті та в умовах надзвичайних ситуацій.

Розділ 2. Охорона праці

16. Проаналізувати місце і особливості охорони праці у системі забезпечення безпеки життєдіяльності людини
17. Визначити і охарактеризувати мету, структуру, суб'єкти і об'єкти ОП.
18. Навести і охарактеризувати основні джерела негативного впливу на стан організму людини під час роботи
19. Проаналізувати фактори трудового процесу і робочого середовища з точки зору охорони праці
20. Визначити та проаналізувати чинники, що визначають санітарно-гігієнічні умови праці.
21. Навести і охарактеризувати гігієнічні параметри повітря робочої зони і принципи їх оцінки.
22. Охарактеризувати ефективність і область використання основних методів нормалізації параметрів повітря робочої зони.
23. Охарактеризувати принципи і способи оцінки виробничого освітлення
24. Проаналізувати варіанти можливостей забезпечення освітлення робочих місць. Особливості вибору і експлуатації систем освітлення
25. Обґрунтувати вимоги до освітлення робочих місць.
26. Пояснити особливості впливу і оцінки наслідків дії на людину шуму.
27. Проаналізувати сутність і практичне значення гігієнічної класифікації праці
28. Охарактеризувати дію електричного струму на організм людини і її можливі наслідки.
29. Проаналізувати чинники, що впливають на небезпеку ураження людини електричним струмом.
30. Проаналізувати вірогідні умови ураження людини електричним струмом. Навести приклади.
31. Надати загальну характеристику методам забезпечення безпечної експлуатації електроприладів і принципи їх вибору.
32. Визначити умови виникнення і протікання процесу горіння і проаналізувати їх вплив на систему пожежної профілактики.
33. Проаналізувати практичне значення класифікації приміщень і будівель з вибухопожежної небезпеки.
34. Проаналізувати практичне значення класифікації пожежонебезпечних та вибухонебезпечних зон.
35. Охарактеризувати роль і напрями забезпечення системи запобігання пожежам на підприємстві.
36. Охарактеризувати роль і складові системи протипожежних засобів на підприємстві.
37. Охарактеризувати роль і складові системи організаційно-технічних протипожежних заходів на підприємстві.
38. Проаналізувати законодавство з охорони праці в Україні. Відповідальність за порушення законодавства про ОП.
39. Пояснити зміст і надбання Закону України "Про охорону праці".
40. Проаналізувати основні принципи державної політики з ОП в Україні з точки зору працівників і посадових осіб підприємств та організацій.
41. Охарактеризувати і оцінити гарантії прав працівників на ОП.

42. Проаналізувати систему і ефективність відомчого і громадського контролю за ОП.
43. Мета, об'єкти, суб'єкти і основні завдання системи управління охороною праці на підприємстві (в організації)
44. Дати кратку характеристику функціям управління охороною праці в організації
45. Проаналізувати загальну структуру та типові принципи функціонування системи управління охороною праці на підприємстві
46. Оцінити роль і значення обліку, аналізу та оцінки умов праці в системі управління гігієною та безпекою праці на підприємстві
47. Оцінити роль і значення та проаналізувати основні принципи і види контролю за станом охорони .
48. Охарактеризувати обов'язки і функції роботодавця щодо організації та координації робіт з управління охороною праці.
49. Сформулювати і проаналізувати алгоритм оцінювати ризики економічних і фінансових втрат, пов'язаних з умовами і безпекою праці;
50. Навести і прокоментувати варіанти використання показників високого рівня безпеки праці, надання послуг та продукції у маркетингової стратегії підприємства;
51. Запропонувати основні положення посадової інструкції керівника підрозділу підприємства (трудового колективу), присвячений функціям і обов'язкам, пов'язаним з забезпеченням безпеки праці
52. Обґрунтувати причини і необхідність проведення атестації типових робочих місць за умовами праці
53. Порівняти мету і зміст паспортизації виробництва і атестації робочих місць за умовами праці
54. Викласти порядок дій керівника робіт (підрозділу) у разі виникнення нещасного випадку
55. Визначити об'єкти та охарактеризувати функції і завдання суб'єктів страхування від нещасного випадку і профзахворювань
56. Проаналізувати вплив охорони праці на результати та фінансово-економічну ефективність діяльності виробничого підприємства.
57. Економічна та маркетингова складові охорони праці та їх значення для управління втратами.
58. Сформулювати порядок здійснення страхування від нещасного випадку (дії страхувальника і особи, яка страхується). Страховий випадок і підстави для страхових виплат і компенсацій
59. Сформулювати умови отримання та види страхових виплат, на які може розраховувати працівник (родина) у разі його травмування, профзахворювання або смерті.

Розділ 3. Цивільний захист населення і територій

60. Навести і прокоментувати значення і роль складових правової основи цивільного захисту населення
61. Суб'єкти забезпечення і принципи здійснення цивільного захисту
62. Головні завдання та структура єдиної державної системи цивільного захисту (ЄСЦЗ)
63. Сформулювати права та обов'язки громадян України у сфері цивільного захисту
64. Загальні принципи навчання та підготовки населення до дій в умовах надзвичайних ситуацій
65. Функціональні обов'язки і порядок дій керівників підрозділів підприємств і організацій в умовах надзвичайних ситуацій, особливого та військового стану
66. Охарактеризувати надзвичайні ситуації природного характеру та їх наслідки
67. Пояснити оцінку класифікації захисних споруд цивільного захисту за їх властивостями. Надати характеристику класів та груп ПРУ
68. Пояснити заходи по життєзабезпеченню постраждалих в зонах НС, на маршрутах евакуації та в місцях розміщення евакуйованого населення, за встановленими нормами і нормативами
69. Охарактеризувати види евакуації в залежності від особливостей НС.
70. Проаналізувати структуру організації цивільного захисту на об'єкті господарської діяльності
71. Визначити завдання та функціональні обов'язки суб'єктів господарювання у сфері цивільного захисту

72. Визначити та пояснити комплекс організаційно-захисних заходів у сфері ЦЗ на об'єкті господарської діяльності
73. Загальні принципи навчання та підготовки населення до дій в умовах надзвичайних ситуацій
74. Функціональні обов'язки і порядок дій керівників підрозділів підприємств і організацій в умовах надзвичайних ситуацій, особливого та військового стану
75. Навести алгоритм дій різних категорій населення при оповіщенні про загрозу або виникнення надзвичайної ситуації особливого та військового стану
76. Навести алгоритм поведінки для цивільного населення яке опинилось в зоні бойових дій (при загрозі ураження стрілецькою зброєю, повітряній небезпеці)

Робочу програму навчальної дисципліни (Силабус):

Складено доцентом, канд. техн. наук Мітюк Л.О.

Ухвалено кафедрою охорони праці, промислової та цивільної безпеки протокол № 10 від 28.05.2025р.)

Погоджено Методичною радою НН ВПІ (протокол № 5 від 24.06. 2025р.)